МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Центр міжнародної освіти
Кафедра філологічних та природничих дисциплін

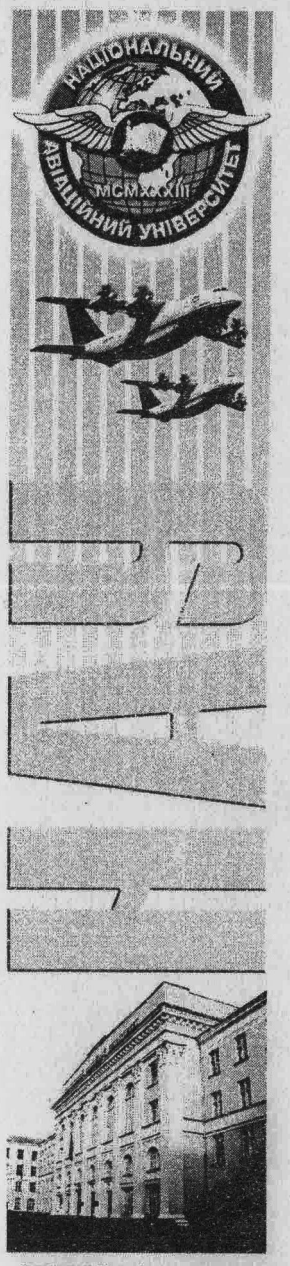

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

МАТЕРІАЛИ
X Міжнародної науково-практичної конференції
20–21 квітня 2017 р.

Київ 2017

УДК 81'243(043.2)

Науково-методичні проблеми мовної підготовки іноземних громадян: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 20–21 квітня 2017 р. Національний авіаційний університет / за заг. ред. Г. В. Межжеріної, О. Ю. Корчук. – К.: Вид-во НАУ, 2017. – 152 с.

Рекомендовано до друку вченою радою
факультету по роботі з іноземними студентами
(протокол №1 від 28.02.2017 р.)

Містить матеріали науково-практичної конференції з проблем викладання мови та природничих дисциплін іноземним громадянам.

Редакційна колегія

доктор філологічних наук, професор Межжеріна Г. В.
кандидат філологічних наук, ст. викладач Білякович Л. Г.
кандидат економічних наук Шевченко О. Р.
кандидат технічних наук, ст. наук. співробітник Корчук О. Ю.
кандидат філологічних наук, доцент Ніколаєва Н. С.
доктор мистецтв, професор Пустовойт І. В. (США)
доктор філологічних наук, професор Глущенко В. А.
кандидат філологічних наук, доцент Мінчак Г. Б.
кандидат педагогічних наук, доцент Довгодько Т. І.
кандидат філологічних наук, доцент Жогіна І. В.

Технічні редактори:

провідний інженер Чеберяк В. П.
ст. лаборант Медведенко К. О.

В авторській редакції

ЗМІСТ

СТРАТЕГІЇ. ВЕКТОР МЕТОДИЧНИХ ІННОВАЦІЙ 3

Тетяна Довгодько, Микола Зелінський
НОВІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ 3

Олена Корчук
ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН 5

Єлизавета Крюкова, Ольга Амерідзе
ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ 8

Галина Мінчак
ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ 10

Ірина Нечитайло
ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ВАРТІ НАСЛІДУВАННЯ В УКРАЇНІ 12

Олександра Новікова
КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ І МОВНА ПІДГОТОВКА ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ 14

Лілія Сидоренко
АНАЛІЗ ДИСЦИПЛІН СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВНЗ 15

Дар'я Щипачова
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ 17

Татьяна Акопян
ТЕХНОЛОГИЯ ОБУЧЕНИЯ, ОРИЕНТИРОВАННАЯ НА ЛИЧНОСТЬ 19

Светлана Грицай
О МЕТОДИЧЕСКИХ ТРАДИЦИЯХ И НОВАТОРСТВЕ 20

Елена Литвинова
НОВАТОРСКИЕ КОМПОНЕНТЫ ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ В СОВРЕМЕННОМ УНИВЕРСИТЕТЕ 22

Игорь Пустовойт
ВЛИЯНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ФОРМАЛИЗАЦИЮ ОБЩЕНИЯ И РАЗВИТИЕ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ 24

Елена Рафальская
МЕТОДИЧЕСКИЙ КАБИНЕТ КАК МЕХАНИЗМ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКИ ИНОСТРАННЫХ ГРАЖДАН НА ПОДГОТОВИТЕЛЬНЫХ ОТДЕЛЕНИЯХ 27

Віта Журавель
SOME ASPECTS OF USING NEW TECHNOLOGIES IN ELT 30

ЛІНГВО-КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНЦІЯ 33

Людмила Білякович
ДІЄСЛОВА ЯК ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ ЛОКАТИВНИХ ВІДНОШЕНЬ (МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ) 33

Леонід Дзюбенко, Сергій Король
СИНТАКСИЧНА ОСНОВА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ 35

Ірина Кузьміна
АКАДЕМІЧНА АНГЛІЙСЬКА МОВА 36

Микола Луцюк
УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА В СИСТЕМІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ 38

Наталія Нагорна
СТРАТЕГІЯ НАРАЦІЇ. ПРОБЛЕМА «ТОЧКИ ЗОРУ» 40

Людмила Пазюра
ВІДМІННОСТІ В МОРФОЛОГІЧНИХ СИСТЕМАХ УКРАЇНСЬКОЇ ТА МОНГОЛЬСЬКОЇ МОВ 42

Галина Потапова
ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-ІНОФОНІВ 44

Тетяна Савенко, Галина Горбань
СИСТЕМНІСТЬ СЛОВОТВОРЕННЯ ЯК ФАКТОР ОВОЛОДІННЯ МОВОЮ СТУДЕНТАМИ-ІНОЗЕМЦЯМИ 46

Наталія Удод
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ФОНЕТИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПРИ ЇЇ ВИВЧЕННІ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ 48

Микола Луцюк
канд. пед. наук, доцент, м. Київ

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА В СИСТЕМІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Українська література як предмет викладання в іншомовній аудиторії філологічного профілю передбачає відбір текстів, які повинні вирізнятися країнознавчим потенціалом і відповідати принципові комунікативної спрямованості навчання іншофонів українській мові. Доцільність відбору того чи іншого текстового матеріалу визначається, з одного боку, ознайомленням студентів з головними етапами літературного процесу в Україні, з іншого – вдосконаленням навичок володіння українською мовою на рівні як усного, так і письмового регістрів. При цьому важливо акцентувати увагу студентів на особливостях української мови, яка функціонує в межах художнього обширу інакше, аніж в соціально-побутовому чи професійному спілкуванні. Використання художнього тексту в якості бази для вивчення граматики є недоцільним, оскільки нівеляція поетики художнього твору до рівня виключно мовного контексту не відповідає завданням філологічного аналізу художнього тексту. У вивченні літературного тексту пропонується послідовне проходження кількох етапів роботи, які можна кваліфікувати як дотекстовий, власне текстовий і післятекстовий. Найперший етап – етап попереднього аналізу, який окрім знайомства з новою, часто контекстуально зумовленою лексикою, передбачає аналіз назви твору, визначення жанру твору і дослідження зовнішніх жанрових ознак. Надається інформація про хронотоп твору, його історико-культурний контекст. Розуміння окремих слів і словосполучень на основі перекладу – це лише допоміжні операції, які опосередковано ведуть до осмислення змісту цілого тексту. Реальний процес розуміння тексту починається з механізму прогнозування (побудови гіпотез про загальний зміст), а вже потім включає перехід до більш низьких рівнів. На цьому етапі досягається розуміння загального сенсу твору, прояснення сенсотворчої інформації, визначаються головна тема твору, конфліктні колізії, що веде до розуміння глибинних сенсів, по суті підтексту твору, його інтертекстуальних

зв'язків. Далі йде етап детального аналізу тексту, де головна увага концентрується на лінгвостилістичному аспекті, на полісемії художнього тексту. На цьому етапі доречні тестові завдання, вправи для означення певних елементів тексту, які працюють на його глибинне розуміння, проникнення в ідейний замисел автора. Тут слід детально розглянути художні засоби, якими оперує автор для побудови архітектоніки тексту. І, врешті, завершальний етап, до певної міри, контрольний – творче завдання (в усній чи письмовій формі), метою якого є власна інтерпретація студентом прочитаного тексту. Викладачем в групі ставиться завдання співвіднести різні точки зору на твір, спрогнозувати подальший розвиток сюжету, спровокувати дискусію тощо. Важливим елементом при цьому є стимулювання ініціативного мовлення студентів на базі осмисленого текстового матеріалу. Фіналом цього етапу може бути презентація студентами власної декламації твору (вірша, уривка прозового твору, інсценізація уривку драматичного твору тощо). Викладачеві необхідно застосовувати диференційовану педагогічну техніку з вивчення епічних, ліричних та драматичних творів, доречно використовувати наочність (ілюстрації, екранізації, аудіозаписи тощо), методично правильно розподіляти при самостійному вивченні студентами твору різні види читання (оглядове, пошукове, ознайомче, вивчаюче) з опорою на останній, розробляти систему вправ, спрямованих на вдосконалення техніки читання. При цьому принциповою є точка зору, що для студентів-філологів не слід адаптувати художні тексти (скорочення, безперечно, є можливими). Нами розроблено можливі типи завдань для різних етапів читання на прикладі класичних зразків української літератури, пропонуються вправи, спрямовані на формування мовної догадки, навичок аналізування лексики і граматики, на роботу з ідіоматичними виразами тощо. При цьому у всіх завданнях сповідується головний принцип методики навчання іноземній мові – вивчення лексики і морфології на синтаксичній основі, тобто робота ведеться над словом, ужитим в контексті.